

74ste vergadering

Woensdag 15 april 1998

Aanvang 9.00 uur

Voorzitter: Bukman

Tegenwoordig zijn 127 leden, te weten:

Adelmond, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Van Dijke, Dijksma, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Elsthout, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, De Haan, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Van der Heijden, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Ten Hoopen, Huys, Janmaat, Jeekel, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Klein Molekamp, Koekkoek, Koenders, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Liemburg, Van der Linden, Luchtenveld, Marijnissen, Meyer, Middel, Van Middelkoop, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Rosenmöller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Visser-van Doorn, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, H. Vos, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, J.M. de Vries, Wagenaar, Wallage, Weisglas, Wessels, Witteveen-Hevinga,

Wolters, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Kok, minister-president, minister van Algemene Zaken, Dijkstal, vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken, Van Mierlo, vice-minister-president, minister van Buitenlandse Zaken, mevrouw Sorgdrager, minister van Justitie, de heren Ritzen, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Zalm, minister van Financiën, mevrouw Jorritsma-Lebbink, minister van Verkeer en Waterstaat, de heren Patijn, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, en De Grave, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van Walsem, Crone en A. de Jong, wegens bezigheden elders;

Noorman-den Uyl, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtenden middagvergadering;

Feenstra, Van Gijzel en Sterk, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Middel, wegens bezigheden elders, alleen voor de middagvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is het debat over **de derde fase EMU**.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Op dinsdag 17 december 1996 in het debat over de Eurotop in Dublin stelde VVD-leider Bolkestein: "Ik zal deze woorden in goud graveren en boven mijn bed hangen." Met deze woorden doelde hij op de uitspraak van de premier dat de EMU-criteria met name die over het overheidstekort en de schuld strikt moeten worden toegepast. Er zou niet gesoemeld worden met de toelatingscriteria. Vorige week donderdag 9 april 1998 erkende minister Zalm in de Kamer dat een striktere toepassing van de voorschriften in het Verdrag van Maastricht mogelijk zou zijn geweest. "Maar zo'n striktere lijn zou nooit een meerderheid in de EU gekregen hebben. Zoals mijn oma al zei: lieverkoekjes worden niet gebakken." Hangt dat bordje met de in goud gegraveerde woorden van de minister-president nog steeds boven het bed van de heer Bolkestein? Of heeft hij het misschien vandaag meegenomen en zal dat inzet worden van het debat? Erkent hij met minister Zalm, dat de criteria versoepeld zijn? Welke consequenties trekt hij uit deze erkenning? Hoe consistent is de VVD derhalve? Van de minister-president wil ik weten hoe zijn woorden uit december 1996 zich verhouden tot het standpunt van het kabinet van nu. Los van de vraag of er twijfels blijven over de financiële soliditeit van verschillende landen, vindt mijn fractie dat Europa nog niet klaar is voor de EMU. Europa gaat volgens